

ПРОГРАМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Українська література

8 клас

Підручники

- 1) [«Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025](#)
- 2) [«Українська література: 8 клас/ Олеся Калинич, Світлана Дячок. Тернопіль: Астон, 2025](#)
- 3) [«Українська література: 8 клас/ Олександр Авраменко. Київ: «Грамота», 2025.](#)

Навчальний матеріал для вивчення вказаних тем Ви знайдете в підручниках або можете скористатися ресурсами:

- 1) <https://www.youtube.com/watch?v=LNQ2VrntpF8> Аудіокниги українською.
- 2) https://lms.e-school.net.ua/courses/course-v1:Gramota+UkrlitYac+2025_T1/course - електронний додаток до підручника

«Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025

3) <https://e-gramota.com.ua/class/8/ukrlit/avr/modules> - електронний додаток до підручника «Українська література: 8 клас/ Олександр Авраменко. Київ: «Грамота», 2025.

Підручники відповідають навчальній програмі «Українська література 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авторський колектив під керівництвом Т.О. Яценко), затвердженій Наказом Міністерства освіти і науки України від 21.02.2025 №347.

Програма самостійної роботи спланована відповідно до тем підручників для 8 класу закладів загальної середньої освіти:

- 1) «Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025
- 2) «Українська література: 8 клас/ Олеся Калинич, Світлана Дячок. Тернопіль: Астон, 2025
- 3) «Українська література: 8 клас/ Олександр Авраменко. Київ: «Грамота», 2025.

1 семестр

Семестрова контрольна робота №1

№ п/п	Зміст навчального матеріалу	Очікувані результати	Джерела інформації	Інтерактивні завдання
Вступ. ПРАДАВНЯ УКРАЇНА В ДЗЕРКАЛІ ЛІТЕРАТУРИ				
1.	Художній твір в історико - культурному контексті доби. Літературно-мистецькі епохи, основні напрями, течії та стилі в українській культурі (огляд). <u>ТЛ: стиль доби, мистецький метод, напрям, течія.</u>	Учень/учениця -слухає навчальну інформацію про художній твір в історико-культурному контексті доби, літературно-мистецькі епохи, напрями, течії та стилі в українській культурі; - вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого	<u>Відомості з додатка до підручника «Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025</u>	https://aston.te.ua/metodychna-pidtrymka/8-klas/ukrainska-literatura/vstup https://e-gramota.com.ua/class/8/ukrlit/avr/modules/module01

		повідомлення;		
1.1	Культура й віра прадавніх українців. Основні риси дохристиянських вірувань наших предків, відображені у фольклорі та літературі(огляд). Іван Білик «Дарунки скіфів». Творчість письменника – майстра історичної прози. Художня розповідь про похід Дар'явауша у Скіфію. Історичне підґрунтя твору. Причини зацікавленості перського царя Скіфією. Картини життя і побуту персів і скіфів, їхні взаємини. Мудрість і поміркованість скіфів у протистоянні з багатотисячним військом. <u>ТЛ: історичне оповідання.</u> ПЧ(додаткове, позапрограмне читання): Ліна Костенко «Скіфська одіссея». Валентин Чемерис «Ольвія», «Сини змієногої богині». Юрій Логвин «Останній камінь Гарпата». Артем Папакін «Діти Таргітая»	-формулює уточнювальні запитання щодо почутого навчального матеріалу для його розуміння, зокрема тлумачення теоретико-літературних-понять; - робить висновки на основі аналізу творів - переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах художнього тексту -самостійно створює конспект почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати -формулює логічні та послідовні висновки на основі прочитаних творів про давню Україну.	МК: скульптура – лапідарій «Скіфський стан» (Зорова могила, о. Хортиця), «Скіфські і половецькі баби» (м. Дніпро); образотворче мистецтво – А. Серебряков «Битва Греків зі Скіфами»; ювелірне мистецтво – «Золота пектораль» (IV ст. до н. е., курган «Товста могила»). <u>Відомості з додатка до підручника «Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025</u> Аналіз твору: https://dovidka.biz.ua/darunky-skifiv-pasport-tvoru-analiz-ivan-bilyk	https://e-gramota.com.ua/class/8/ukrlit/avr/modules/module02 https://aston.te.ua/metodychna-pidtrymka/8-klas/ukrainska-literatura/pradavnia-ukraina-v-dzerkali-literatury https://aston.te.ua/metodychna-pidtrymka/8-klas/ukrainska-literatura/rus-yii-kultura-ta-pysmenstvo https://aston.te.ua/metodychna-pidtrymka/8-klas/ukrainska-literatura/formuvalne-otsiniuvannia-1
КИЇВСЬКА РУСЬ, ЇЇ КУЛЬТУРА ТА ПИСЬМЕНСТВО				

2.1. Усний народний епос. Старини (билини). Поставання й самоствердження Руської держави. Теми та мотиви старин (билин) різних циклів, художні особливості (огляд). «Старина про Іллю Муромця та Соловія». Композиція і сюжет твору. Образ київського богатиря Іллі Муромця – оборонця рідної землі, його сила і мужність. Другорядні персонажі, їх характеристика. Мова і стильові особливості старини. <u>ТЛ: старина (билина), гіпербола літота, постійний епітет (повторення)</u> Володимир Мономах «Повчання дітям» (скорочено). Жанр повчання. Духовний заповіт київського князя нащадкам. Втілення у творі моральних принципів і традицій княжої доби. <u>ТЛ: монументалізм, орнаменталізм як мистецькі стилі, повчання.</u>	Учень/учениця - визначає тему, основну ідею, порушені в художніх творах, проблеми; аналізує стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості художніх творів; виокремлює в художніх творах важливі деталі, зокрема художні, пояснює їх роль; - обґрунтовує власну позицію щодо особистісно та суспільно важливих питань, порушених у художніх текстах; - доречно використовує цитати з художніх текстів для підтвердження та вираження власних поглядів, ідей переконань; -застосовує різні види критичного читання художніх творів;	МК: скульптура – пам’ятник «Ілля Муромець» (скульптор – А. Куц, м. Новгород-Сіверський, Сумська обл.), монумент Іллі Муромцю (скульптор – В. Журавль, м. Київ, парк «Муромець»), монумент Іллі Муромцю (скульптор – А. Стеценко, м. Чернігів, парк П'ятницької церкви); кіно – х/ф «Сторожова застава» (режисер – Ю. Ковальов). Аналіз творів: https://dovidka.biz.ua/illya-muromets-i-solovey-rozbiynik-analiz https://dovidka.biz.ua/povchannia-ditiam-volodymyra-monomakha-analiz <u>Відомості з додатка до підручника «Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025</u>	https://e-gramota.com.ua/class/8/ukrlit/avr/modules/module03 https://e-gramota.com.ua/class/8/ukrlit/avr/modules/module04 https://e-gramota.com.ua/class/8/ukrlit/avr/modules/module05 https://aston.te.ua/metodychna-pidtrymka/8-klas/ukrainska-literatura/formuvalne-otsiniuvannia-2
--	---	---	---

2.2	Образ Київської Русі в сучасній українській літературі. Володимир Мономах «Повчання дітям» (скорочено). Жанр повчання. Духовний заповіт київського князя нащадкам. Втілення у творі моральних принципів і традицій княжої доби. <u>ТЛ: монументалізм, орнаменталізм як мистецькі стилі, повчання.</u> Раїса Іванченко «Ярославни». Розповідь про письменницю та її історичну прозу. Історична основа оповідання. Взаємини Київської Русі в часи князя Ярослава з європейськими державами. Значущість освіти та виховання князівен для утвердження авторитету держави. Образ Київської Русі у творі. ПЧ: Наталя Забіла «Троянові діти». Борис Комар «Векша». Володимир Малик «Князь Кий».	Учень/учениця -робить висновки на основі аналізу та інтерпретації кількох прочитаних художніх творів; - пояснює естетичну та мистецьку цінність прочитаних текстів художніх творів у культурно-історичному контексті; - використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел.	МК: кіно – х/ф «Анна Київська» (режисер – І. Анжело, Україна-Франція) <u>Відомості з додатка до підручника «Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025</u> Характеристика героїв твору Р. Іванченко «Ярославни»: <u>https://dovidka.biz.ua/yaroslavny-harakterystyka-heroiv</u>	

	Юрій Хорунжий «Мелодії кам'яної гори». Володимир Рутківський «Сторожова застава»			
	ЗАПОВІДЬ ЛЮБОВИ: БІБЛІЯ Й УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА			
3.1	Біблія – одна зі священних книг людства: історія створення, автори, побудова, жанрова структура (огляд). «Євангеліє від Матвія» (заповіді 22: 34-40; 25:31-40). Постать Ісуса Христа. Ключові заповіді християнства – основа загальнолюдської моралі. Апостол Павло з Тарсу «Перше послання до коринтян» (глава 13). Місіонерські подорожі святого. Славень любови апостола Павла, християнський заклик до єдності. <u>ТЛ: послання.</u> «Євангеліє від Луки». Притча про блудного сина – глава 15: 11-24 морально-філософський підтекст твору. <u>ТЛ: притча.</u>	Учень/учениця - свідомо слухає навчальну інформацію про Біблію як одну зі священних книг людства, художні тексти біблійної тематики, навчальний матеріал про авторів літературних творів, в основі яких біблійні сюжети; - відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу; - формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми, - розпізнає і передає прихований зміст повідомлення - створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт; - зіставляє власну думку, зафіксовану в письмовій формі, із думкою інших осіб; - обстоює власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи та узагальнюючи різні погляди та	МК: образотворче мистецтво – П. Холодний триптих «Благовіщення»; архітектура – Кловський палац, Ковнірівський корпус Києво-Печерської лаври (архітектор – С. Ковнір, м. Київ), Собор Антонія і Феодосія (архітектор – С. Ковнір, м. Васильків, Київська обл.); музика – К. Стеценко «Літургія Св. Іоана Золотоуста», «Всенощна». <u>Відомості з додатка до підручника «Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025</u>	https://aston.te.ua/metodychna-pidtrymka/8-klas/ukrainska-literatura/zapovid-liubovi-bibliia-y-ukrainska-literatura https://e-gramota.com.ua/class/8/ukrlit/avr/modules/module06 https://aston.te.ua/metodychna-pidtrymka/8-klas/ukrainska-literatura/formuvalne-otsiniuvannia-3

		ідеї.		
3.2	Біблія й українська література. Переклади Біблії українською мовою. Біблійні сюжети в українській літературі (огляд). Ліна Костенко «Давидові псалми. Псалом 1». Біблійні мотиви у творчості письменниці. Ідея праведного буття особистості. Протистояння добра і зла в житті людини. Художні особливості вірша. Дзвінка Матіяш «Мене звати Варвара» (уривки). Коротка розповідь про письменницю. Актуальність біблійної теми у психологічній повісті «Мене звати Варвара». Сюжет твору. Характеристика головної героїні. Постать меценатки Варвари Ханенко як утілення християнської доброчесності. Різдвяні дива у повісті. <u>ТЛ: послання, риторичне звертання.</u> ПЧ. Тарас Шевченко «Давидові псалми». Георгій Коваленко «Біблійні історії для дітей». Костянтина Малицька «Малі	Учень/учениця - створює медіаконтент (авторське читання поезії у стилі сучасних запитів соціальних мереж). - удосконалює власний стиль мовлення, використовуючи різні джерела.	МК: образотворче мистецтво –ілюстрації до повісті «Мене звати Варвара» (художниця-ілюстраторка –М. Микитюк) Ліна Костенко, текст та аналіз твору «Давидові псалми. Псалом 1»: https://dovidka.biz.ua/davydovi-psalmy-liny-kostenko-psalom-1 Огляд книжки Д. Матіяш «Мене звати Варвара»: https://tyktor.media/polytsia/mene-zvaty-varvara Відомості з додатка до підручника «Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025: Ліна Костенко, «Давидові псалми. Псалом 1» Д. Матіяш, «Мене звати Варвара»	https://e-gramota.com.ua/class/8/ukrlit/avr/modules/module07

	герої». Галина Кирпа «Мій ангел такий маленький». Іван Малкович «Із янголом на плечі». Зірка Мензатюк «Ангел Золоте Волосся». Дзвінка Матіяш «Марта з вулиці святого Миколая».			
ЛІТЕРАТУРА КОЗАЦЬКОЇ УКРАЇНИ				
4.1	Україна в добу ренесансу й бароко. Суспільно-культурне відродження: козацтво, братства. Розквіт і занепад XVIII ст. (огляд). Український народний героїчний ліро-епос. Народні думи як унікальний жанр українського фольклору, їх жанрово-стильові особливості. Основні риси. Історико-героїчні та соціально-побутові думи. Українське кобзарське мистецтво. «Дума про Марусю Богуславку» <i>Історична основа твору. Тема жіночої долі. Образ Марусі Богуславки.</i> Популярність сюжету думи в українському письменстві.	Учень/учениця - свідомо слухає навчальну інформацію про добу ренесансу й бароко в українській культурі, тексти народних дум, народних історичних пісень, барокову поезію та твори сучасної української літератури про добу козацької України (XVIII ст.); відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу; - формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми; - переказує художні тексти в різний спосіб відповідно до мети і ситуації спілкування; - фіксує навчальний матеріал для оптимізації запам'ятовування, розуміння та подальшого	МК: образотворче мистецтво – М. Дерегус «Маруся Богуславка»; скульптура – пам'ятник Марусі Богуславці (скульптор – В. Богдановський, м. Богуслав, Київська обл.); музика – М. Фоменко «Маруся Богуславка» (опера). Аналіз твору: http://ukrlitra.com/analiz-tvoriv-ukrainskykh-pismennykiv/682-analiz-pasport-dumy-marusia-bohuslavka Відомості з додатка до підручника «Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко,	https://e-gramota.com.ua/class/8/ukrlit/avr/modules/module08 https://aston.te.ua/metodychna-pidtrymka/8-klas/ukrainska-literatura/formuvannya-otsiniuvannya-4

	<u>ТЛ: фольклор як мистецький напрям, дума, речитатив.</u>	використання почутого.	Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025: Україна в добу Відродження Про українських кобзарів; про Марусю Богуславку	
4.2	Народні історичні пісні. Художні особливості, спорідненість із іншими видами фольклору, тематичні групи. Пісні про звитяжну боротьбу козаків із Кочівниками та іноземними загарбниками. «Ой як крикнув же козак Сірко». «Чи не той то хміль». Оспівування перемоги козацького війська в битві під Жовтими Водами. Засоби художньої виразності у змалюванні образу Богдана Хмельницького. Легендарна постать славетного кошового отамана. Захоплення подвигом козаків-запорожців – захисників рідної землі. Художні засоби виразності у творі. <u>ТЛ: народна історична пісня,</u>	Учень/учениця - сприймає тексти відповідно до особливостей національної культури та доби; - визначає і коментує порушені в художніх текстах проблеми; - виокремлює очевидну та приховану інформацію, розрізняє об'єктивні факти і суб'єктивні судження в художніх текстах; - висловлює власні почуття і враження від прочитання художніх текстів, аналізуючи наявні в них виражальні засоби.	МК: музика – козацькі пісні «Ой на горі та й женці жнуть», «Засвистали козаченьки»; образотворче мистецтво – Ю. Саницький «Битва під Жовтими водами», О. Минка «Богдан Хмельницький», М. Івасюк «В'їзд Богдана Хмельницького до Києва»; Ф. Панко «Петро Калнишевський»; скульптура – пам'ятник Б. Хмельницькому (скульптори – М. Вронський, О. Олійник, м. Хмельницький), пам'ятник «Полеглим козакам» (скульптор – А. Куц, с. Пляшева, Рівненська обл.); архітектура – храм Святого Праведного Петра Багатостраждального (Калнишевського) (Холодний	https://e-gramota.com.ua/class/8/ukrlit/avr/modules/module09 https://learningapps.org/40187783 https://learningapps.org/39004206

	<u>прототип.</u>		Яр, Черкаська обл.). Аналіз творів: https://dovidka.biz.ua/ta-oy-yak-kriknuv-zhe-ta-kozak-sirko-analiz https://dovidka.biz.ua/chi-ne-toy-to-hmil-analiz Відомості з додатка до підручника «Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025: Пісня «Та, ой як крикнув же та козак Сірко» Пісня «Чи не той то хміль»	
4.3	Історичні пісні про визвольні змагання в ХХ столітті «Виряджала мати сина під Крути до бою». Мотив суму, оплакування загиблих героїв під Крутами. Ідея самопожертви в боротьбі із загарбниками. Картини лицарської боротьби і загибелі повстанців. Патріотичні мотиви в піснях.	Учень/учениця - представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту; - створює на основі вивченого навчального матеріалу власний медійний продукт.	МК: образотворче мистецтво – народні картини «Козак Мамай», «Козакбандурист»; музика – «Виряджала мати сина під Крути до бою» (слова і музика – народні, виконання – Н. Микитюк), «Нічка була темна» (слова і музика – народні), «Ой у лісі, на полянці» (слова і музика –	Створення постеру, презентації на тему: «Мій топ-лист козацьких пісень».

			народні, виконання – І. Мацялко, гурт «Соколи»), «Гей ви, козаченьки» (слова – В. Крищенко, музика – Г. Татарченко).	
			https://shkilni-pidruchnyky.com/8-klas/literatura/kalynych С.112-113	
4.4	Староукраїнське письменство. Барокова поезія. Особливості українського бароко. Релігійна та світська гілки барокової поезії. Особливості віршування (огляд). Семен Климівський «Іхав козак за Дунай». Фольклорні мотиви, образна символіка вірша, особливості ритмомелодики. Іван Величковський «Дзигар із напівдзигарком». Загальна характеристика збірки, її своєрідність. Популярна барокова тема часу в основі композиції творів. <i>ТЛ: курйозний вірш, зоропоезія.</i>	Учень/учениця - визначає роль і місце художніх текстів у культурно-історичному контексті; - висловлює власні почуття і враження від прочитання художніх текстів, аналізуючи наявні в них виражальні засоби; - робить висновки на основі аналізу та інтерпретації кількох прочитаних текстів.	МК: музика – «Іхав козак за Дунай» (слова – С. Климівський, музика – Л. ван Бетховен). https://shkilni-pidruchnyky.com/8-klas/literatura/kalynych С.118-120 МК: образотворче мистецтво – Я. Калинович «Портрет М. Потоцького», стінописи Андріївської церкви (художник – Г. Левицький, м. Київ), Жовківський іконостас (художник – І. Руткович, м. Жовква, Львівська обл.), іконостас монастирської Воздвиженської церкви	https://e-gramota.com.ua/class/8/ukrlit/avr/modules/module10

			(художник – Й. Кондзелевич, Манявський Скит, Івано-Франківська обл.); архітектура – дзвіниця Софійського собору (м. Київ), Михайлівський Золотоверхий собор (м. Київ), Успенський собор Києво-Печерської Лаври (м. Київ), Катерининська церква (м. Чернігів), Покровська церква, Набережно-Микільська церква (м. Київ), Собор Різдва Богородиці (м. Козелець, Чернігівська обл.); музика – М. Березовський, А. Ведель, Д. Бортнянський (хорові церковні композиції). Аналіз творів: https://dovidka.biz.ua/yihav-kozak-za-dunay-analiz https://dovidka.biz.ua/zegar-z-poluzegarkom-analiz	
4.5	Доба козацької України в сучасній літературі. Марія Морозенко «Іван Сірко – великий характерник»	Учень/учениця - створює буктрейлер/відео рекомендації про прочитаний твір - обстоює власну позицію щодо	МК: образотворче мистецтво – І. Рєпін «Запорожці пишуть листа турецькому султанові», О. Кулаков «Січовий гопак»,	https://e-gramota.com.ua/class/8/ukrlit/avr/modules/module11

	(скорочено). Коротка розповідь про письменницю та її історичну прозу. Історична основа повісті. Дитинство легендарного кошового отамана, формування його характеру. Надзвичайні здібності героя. Характеристика другорядних персонажів. Міфологічний світ у повісті-фентезі. <u>ТЛ: історичне фентезі.</u> ПЧ: Станіслав Тельнюк «Грає синє море». Марія Пригара «Михайлик – джура козацький». Роман Завадович «Маруся Богуславка». Іван Андрусяк «Сірка на порох». Марія Морозенко «Іван Сірко – славетний кошовий» (друга частина діалогії). Василь Шкляр «Характерник». Олександр Гаврош «Музей пригод».	порушеної проблеми, аналізуючи та узагальнюючи різні погляди та ідеї; - висловлює власні почуття і враження від прочитання художніх текстів	ілюстрації до повісті «Іван Сірко – великий характерник» (художникілюстратор – М. Паленко); скульптура – скульптурний портрет Івана Сірка (скульптор – Г. Лебединська); музика – «Їхали козаки» (слова – В. Момот, музика – К. Момот, виконання – фолк-метал-гурт «Тінь сонця»), «Із полону, з-під Ізмаїлу» (слова і музика – Е. Драч), «Отаман Сірко» (слова, музика, виконання – рок-група «Широкий Лан»). Аналіз твору: https://dovidka.biz.ua/ivan-sirko-velykyy-harakternyk-analiz-pasport-tvoru <u>Відомості з додатка до підручника «Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025</u>	
--	--	--	---	--

2 семестр

№ п/п	Зміст навчального матеріалу	Очікувані результати	Джерела інформації	Інтерактивні завдання
5. УКРАЇНЦІ ТА КРИМСЬКІ ТАТАРИ				
5.1	Давня література кримли (огляд). Переказ «Фонтан сліз у Бахчисарайському палаці»: зворушлива розповідь про історію кохання.	Учень/учениця - свідомо слухає навчальну інформацію про давню літературу кримли, твори кримськотатарської літератури, сучасної української літератури кримськотатарської тематики та навчальний матеріал про їх авторів; - відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу; - формулює уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми; - переказує художні тексти в різний спосіб відповідно до мети і ситуації спілкування.	МК: архітектура – Ханський палац (архітектор – Омер, м. Бахчисарай, АР Крим); скульптура – скульптура «Фонтан сліз» (архітектор – Омер, мавзолей Діляри Бікеч, м. Бахчисарай, АР Крим). <u>Відомості з додатка до підручника «Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025</u>	<u>https://e-gramota.com.ua/class/8/ukr/lit/avr/modules/module2223</u> <u>https://e-gramota.com.ua/class/8/int/yac/modules/module34</u>
5.2	Кримські татари та українці в сучасній українській літературі. Володимир Рутківський «Пастух Рашид» (розділ із книги першої тетралогії «Джури козака Швайки»).	Учень/учениця - окреслює тематику і проблематику художнього твору для подальшої інтерпретації; - виявляє важливі деталі прочитаного навчального матеріалу для ілюстрування	МК: образотворче мистецтво – Ф. Красицький «Гість із Запоріжжя», А. Орльонов «Конотопська битва», ілюстрації до тетралогії «Джури козака Швайки» (художник-	

	ПЧ: Антологія кримськотатарської поезії XIII-XX ст. «Окрушини сонця». Анастасія Левкова «Ашик Омер». Микола Мірошніченко «На світло видноті». Олег Гончаренко «Криму тамований скрик...» (із кримськотатарської поезії).	власного його розуміння; - інтегрує почуте із власним та суспільно-історичним досвідом; - розрізняє основні факти і судження, розуміє підтекст в художніх текстах; - виокремлює в художніх творах важливі деталі.	ілюстратор – М. Паленко); кіно – фрагмент д/ф «Виникнення козацтва» (д/ф «Країна: Історія українських земель»), відео «Хто такі кримські татари?», «Кримські татари. Друзі чи вороги?» (розповіді письменників Капранових). Відомості з додатка до підручника «Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025	
--	--	--	--	--

6. З ПОЕЗІЇ XIX СТОЛІТТЯ

6.1	Україна XIX століття. Романтизм і реалізм як основні мистецькі напрями XIX ст. Своєрідність нової української поезії (огляд). Михайло Петренко «Дивлюсь я на небо». Романтична пісенна лірика автора. Втілення мрій і поривань особистості в образній картині вірша. Засоби художньої виразності у творі.	Учень/учениця - характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача важливих деталей, зокрема художніх; - обґрунтовує власну позицію щодо особистісно та суспільно важливих питань, порушених у художніх текстах;	МК: образотворче мистецтво – В. Штернберг «Переправа через Дніпро біля Києва», Т. Шевченко «Циганка-ворожка», «Селянська родина», І. Айвазовський «Дев'ятий вал»; К. Костанді «В люди», К. Трутовський «Сцена біля колодязя», М. Раєвська Іванова	https://e-gramota.com.ua/class/8/ukr-lit/avr/modules/module24_25
-----	---	---	---	--

	<u>ТЛ: романтизм, реалізм, строфа, стопа, двоскладові віршові розміри (повторення), трискладові віршові розміри: дактиль, амфібрахій, анапест.</u>		«Сільський пейзаж», І. Рєпін «Вечорниці», К. Крижицький «Рання весна», М. Мурашко «Дніпро»; музика – С. Гулак-Артемівський «Запорожець за Дунаєм» (опера), М. Лисенко «Різдвяна ніч» (опера), «Утоплена» (опера), «Тарас Бульба» (опера), К. Стеценко «Благослови, душе моя, Господа» (літургія), М. Лисенко «Безмежнеє поле» (пісня); архітектура – Володимирський собор (архітектори – І. Штром, П. Спарро, О. Беретті, м. Київ,), садиба Галаганів (архітектор – П. Дубровський, с. Сокирниць, Чернігівська обл.); садово-паркове мистецтво – парк «Олександрія» (м. Біла Церква, Київська обл.), парк «Софіївка» (м. Умань, Черкаська обл.). Відомості з додатка до підручника «Українська література: 8 клас/ Таміла	
--	---	--	---	--

			Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025: Романтизм в українській літературі Романтична поезія, віршові розміри тощо. Аналіз вірша «Дивлюсь я на небо»: https://dovidka.biz.ua/m-petrenko-divlyus-ya-na-nebo-analiz МК: образотворче мистецтво – портретреконструкція М. Петренка (художник – О. Чередниченко), І. Галан «Дивлюсь я на небо»; музика – «Дивлюсь я на небо» (слова – М. Петренко, музика – Л. Александрова).	
6.2	Жанр балади в літературі романтизму. Тарас Шевченко «Причинна». Розповідь про ранню творчість поета. Жанрові	Учень/учениця - доречно використовує цитати з текстів для підтвердження та вираження власних поглядів,	МК: образотворче мистецтво – М. Бурачек «Реве та стогне Дніпр широкий»; музика – «Реве	https://aston.te.ua/metodychna-pidtrymka/8-klas/ukrainska-literatura/z-poezii-khikh-stolittia-styli-

	особливості балади «Причинна». Риси романтизму в творі. Композиція, сюжет, поетика балади. <u>ТЛ: балада.</u> ПЧ: Тарас Шевченко «Лілея», «Тарасова ніч». Збірка «Українські поети-романтики». Збірка «Українські співомовки». Іван Драч «Балади буднів».	ідей, переконань; - коментує особливості вираження емоційного стану на основі аналізу художніх творів для розвитку власного емоційного інтелекту; - визначає і коментує порушені в художніх текстах проблеми.	та стогне Дніпр широкий» (слова – Т. Шевченко, музика – Д. Крижанівський, виконання – І. Паторжинський, Національний заслужений академічний український народний хор України хор ім. Г. Верьовки); театр – п'єса «Реве та стогне Дніпр широкий» (режисери – Л. Болобан, Л. Предславич); кіно – анімаційний фільм «Причинна» (режисер – А. Щербак). <u>Відомості з додатка до підручника «Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025</u> Аналіз твору: <u>https://dovidka.biz.ua/shevchenko-prichinna-analiz</u>	<u>ta-zhanry</u> <u>https://e-gramota.com.ua/class/8/ukr-lit/avr/modules/module26_27</u> <u>https://naurok.com.ua/test/t-shevchenko-prichinna-3264059.html</u>
6.3	Богдан Гура «Балада про мальви». Поетичне звернення	Учень/учениця - розпізнає в художніх текстах	МК: образотворче мистецтво – Т. Яблонська	<u>https://learningapps.org/39278063</u>

	до матерів, діти яких загинули на війні. Символічний образ мальви, його роль у розкритті ідеї твору.	зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю; - представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту; - обстоює власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи та узагальнюючи різні погляди та ідеї.	«Родоначальниця. Життя», «Життя продовжується», С. Кольба «Мальви»; музика – пісня «Балада про мальви» (слова – Б. Гура, музика – В. Івасюк, виконання – В. Зінкевич, О. Шумей, О. Муха) Аналіз твору: https://dovidka.biz.ua/vasyuk-balada-pro-malvi-anal-z-pasport	
6.3	Реалістична поезія. Реалізм в українській поезії ХІХ ст., його особливості (огляд). <i>Павло Грабовський «До матері», «До Н. К. С.»</i> ПЧ: Віктор Баранов «Хата синьоока». Кузьма Скрябін «Поезія».	Учень/учениця - аналізує стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості художніх текстів; - інтегрує почуте із власним і суспільно-історичним досвідом; - коментує особливості вираження емоційного стану на основі аналізу художніх творів для розвитку власного емоційного інтелекту.	МК: образотворче мистецтво – В. Чебанік «Портрет Павла Грабовського»; музика – «До матері» (слова – П. Грабовський, музика – М. Левицький). Відомості з додатка до підручника «Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025: Реалізм в українській літературі	https://aston.te.ua/metodychna-pidtrymka/8-klas/ukrainska-literatura/z-poezii-khikh-stolittia-stylita-zhanry

			Про П. Грабовського	
7. РОМАНТИЧНА Й РЕАЛІСТИЧНА ПРОЗА ХІХ СТОЛІТТЯ				
7.1	Розвиток романтичної й реалістичної прози в українській літературі ХІХ ст., її особливості (огляд). Микола Гоголь «Сорочинський ярмарок» (скорочено). Біографічний нарис про письменника. Україна у творчості митця. Етнографічне тло, проблематика, система образів, риси романтичного стилю у повісті «Сорочинський ярмарок». <u>ТЛ: містичне в літературі.</u>	Учень/учениця - відповідає на запитання за змістом навчального матеріалу; - обговорює актуальність, жанровородову належність художніх текстів, ідейно-тематичні та естетичні особливості, зв'язок текстів із певною добою, творчістю митця; - переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах художніх текстів.	МК: образотворче мистецтво – В Штенберг «Ярмарок в Україні», С. Якутович «Сорочинський ярмарок», В. Бараненко «На ярмарок», «Сорочинський ярмарок»; театр – мюзикл-концерт «Сорочинський ярмарок» (режисер – Ю. Кочевенко, слова – О. Вратарьов, музика – О. Злотник, Полтавський театр ім. М. Гоголя). Відомості з додатка до підручника «Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025	https://e-gramota.com.ua/class/8/ukr-lit/avr/modules/module2931
7.2	Іван Нечуй-Левицький «Микола Джеря» (скорочено). Коротко про письменника. Повість-хроніка «Микола Джеря». Соціально-побутова проблематика твору. Сюжет і композиція. Образ гордого і	Учень/учениця - оцінює зміст і форму художніх текстів; - обґрунтовує зв'язок художніх творів, із власним і суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач —	МК: образотворче мистецтво – В. Тропінін «Українець», ілюстрації до повісті «Микола Джеря» (художники-ілюстратори – О. Лисенко, В. Полтавець); скульптура – пам'ятник	https://e-gramota.com.ua/class/8/ukr-lit/avr/modules/module3234

	сміливого українця-бунтаря. Вияви реалізму у творі. <u>ТЛ: соціально-побутова повість.</u>	текст — автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях; - аналізує стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості художніх текстів; - виокремлює в художніх творах важливі деталі.	Немидорі (с. Стеблів, Черкаська обл.); кіно – тизер х/ф «Микола Джеря» (режисер – І. Правило). Аналіз твору: https://dovidka.biz.ua/mikola-dzherya-analiz <u>Відомості з додатка до підручника «Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025</u>	
7.3	Олександр Гаврош «Врятувати Тараса Шевченка» (скорочено). Реалістичне й фантастичне в повісті. Специфіка зображення історичних постатей. ПЧ: Пантелеймон Куліш «Оріся», «Огненний змій». Михайло Старицький «Облога Буші». Борис Грінченко «Каторжна», «Батько та дочка». Андрій Бачинський «Ватага Веселих Волоцюг».	Учень/учениця - сприймає тексти відповідно до особливостей національної культури та доби; - визначає і коментує порушені в художніх текстах проблеми; - розпізнає в художніх текстах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю; - висловлює власні почуття і враження від прочитання художніх текстів, аналізуючи наявні в них виражальні засоби.	МК: образотворче мистецтво – ілюстрації до повісті «Врятувати Тараса Шевченка» (художниця-ілюстраторка – О. Гаркуша), М. Присташ серія «20 відомих українців», Н. Дубів «Осучаснені класики». Буктрейлер: https://www.youtube.com/watch?v=avDoz7aR_zQ <u>Відомості з додатка до</u>	https://aston.te.ua/metodychna-pidtrymka/8-klas/ukrainska-literatura/romantychna-y-realistychna-proza-khikh-stolittia

			підручника «Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025	
8. ДРАМАТУРГІЯ ХІХ СТОЛІТТЯ				
8.1	Своєрідність української драматургії ХІХ століття (огляд). Григорій Квітка-Основ'яненко «Сватання на Гончарівці» (скорочено). Нарис життя і драматургічної творчості письменника. Жанрові особливості комедії «Сватання на Гончарівці». Соціально-побутовий конфлікт в її основі. Комічні ситуації, їх художні функції. <u>ТЛ: комедія, водевіль, конфлікт.</u>	Учень/учениця - відповідає на запитання за змістом навчальної теми; - обговорює актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, ідейно-тематичні та естетичні особливості, зв'язок художніх творів із певною добою, творчістю митця; - переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах художніх текстів.	МК: театр – вистава «Сватання на Гончарівці» (режисер – Ф. Стригун, Національний драматичний театр ім. М. Заньковецької); кіно – телевізійний фільм-спектакль «Сватання на Гончарівці» (режисер – І. Земгало); музика – музика до вистави «Сватання на Гончарівці» (композитор – С. Рудей). Відомості з додатка до підручника «Українська література: 8 клас/ Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Олеся Слижук, Ірина Тригуб. Київ: «Грамота», 2025: Українська драматургія	https://e-gramota.com.ua/class/8/ukr/lit/avr/modules/module3538

			<u>XIX століття</u> <u>Г. Квітка-Основ'яненко, "Сватання на Гончарівці"</u> Аналіз твору: <u>https://dovidka.biz.ua/svatannya-na-goncharivtsi-analiz</u> <u>https://dovidka.biz.ua/htonapisav-svatannya-na-goncharivtsi</u>	
8.2	Михайло Старицький «За двома зайцями» (скорочено). Стисла розповідь про письменника. Актуальність проблематики п'єси «За двома зайцями». Історія створення. Характеристика дійових осіб. Моральна й національна підоснови конфлікту. Засоби гумору та сатири. ПЧ: Тарас Шевченко «Назар Стодоля». Іван Карпенко-Карий «Сто тисяч». Збірка п'єс сучасних драматургів «Дош в акваріумах площ».	Учень/учениця - окреслює тематику і проблематику художніх творів; - аналізує стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості художніх текстів; - переказує художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах художніх текстів; - характеризує роль, виражальні можливості та вплив на слухача важливих деталей, зокрема художніх.	МК: театр – вистава «За двома зайцями» (режисер – Б. Струтинський, Київський національний академічний театр оперети); кіно – х/ф «За двома зайцями» (режисер – В. Іванов, україномовна версія (1961)); скульптура – пам'ятник персонажам комедії «За двома зайцями» (скульптори – В. Щур, В. Сивко, Андріївський узвіз м. Київ). <u>Відомості з додатка до підручника «Українська література: 8 клас/ Таміла</u>	<u>https://e-gramota.com.ua/class/8/ukrlit/avr/modules/module3941</u> <u>https://aston.te.ua/metodychna-pidtrymka/8-klas/ukrainska-literatura/dramaturhiia-khikh-stolittia</u>

			<u>Яценко, Василь Пахаренко,</u> <u>Олеся Слижук, Ірина</u> <u>Тригуб. Київ: «Грамота»,</u> <u>2025</u>	
--	--	--	--	--

РЕКОМЕНДОВАНІ ВИДИ РОБОТИ:

- складання конспекту
- виконання вправ та завдань з тем